

# REFERAT Handicaprådet d. 03-06-2026

**Mødedato** Onsdag d. 03. juni 2026 kl. 16:00

**Mødested** Autismecenter Midtjylland - Røde mødelokale

**Mødedeltagere** Eddie Sørensen, Janie Rasmussen, Ulla Wernberg-Møller, Søs Vibeke Frølund Philipsen, Henrik Christiansen, Hanne Højgaard Jensen, Carsten Dalgaard, Anni Balling, Mette Thorsgaard Erhardsen

## Indholdsfortegnelse

|  |    |
|--|----|
| Godkendelse af dagsorden, referat og konstatering af fraværende medlemmer.....     | 3  |
| Oplæg Autismecenter Midtjylland.....   | 4  |
| Introduktion til Sundhed og Ældre.....   | 5  |
| Lukket: Valg af modtager til Handicapprisen 2026.....                              | 6  |
| Lukket: Høring af kravspecifikationer på aktivitets-, støtte- og arbejdsstole..... | 7  |
| Årlig rapportering om udvikling i antallet af underretninger (E).....              | 8  |
| Årlig rapportering om udvikling i sagsafgørelser (E).....                          | 10 |
| Resultater - Analyse af årsager til stigende brug af efterspørgselspuljen (D)..... | 14 |
| Orientering til Handicaprådet.....   | 18 |
| Evaluerings af mødet.....  | 19 |

# **Punkt 1: Godkendelse af dagsorden, referat og konstatering af fraværende medlemmer**

27.69.48-A00-1-24

## **Beslutning**

Dagsorden: godkendt

Referat: godkendt

Afbud: Hanne Højgaard Jensen

## **Behandlingsforløb**

Handicaprådet 3. juni 2026

## **Indstilling**

Formanden indstiller, at

- Handicaprådet godkender referatet af den 23. april 2026.
- Handicaprådet godkender dagsorden.
- Handicaprådet konstaterer fraværende medlemmer.
- Velkommen til Mette Thorsgaard Erhardsen, ny Børne- og Familiechef.

## **Punkt 2: Oplæg Autismecenter Midtjylland**

27.69.48-P35-12-25

### **Beslutning**

Peter Grønn Prior, centerleder ved Autismecenter Midtjylland, deltog med et oplæg om centerets historik, arbejde og aktuelle udfordringer. Handicaprådet var særligt optaget af rekrutteringssituationen og spurgte ind til, hvordan centret arbejder med at tiltrække og fastholde medarbejdere.

Peter orienterede om, at Autismecenter Midtjylland arbejder aktivt med rekruttering ved blandt andet at invitere pædagogstuderende ud på praktikstederne for at synliggøre job- og karrieremuligheder inden for området.

Centret deltager desuden på jobmesser og besøger uddannelsesinstitutioner for at skabe opmærksomhed om arbejdspladsen og tiltrække nye medarbejdere.

Der opleves imidlertid en generel nedgang i antallet af studerende på de relevante uddannelser, hvilket udfordrer rekrutteringsgrundlaget.

Ifm. Struktur- og Udviklingsplanen besluttedes det, at centret skulle oprette et videns- og kompetencecenter, der skal sælge viden om autisme til skoler, daginstitutioner, arbejdspladser mv. Derfor blev Autismepaletten etableret i 2024. Autismepaletten har udviklet en uddannelse, Fagpiloten, som har til formål at opkvalificere medarbejdere uden den formelle faglige baggrund, så de kan varetage opgaver på området på et kvalificeret niveau.

Handicaprådet takkede Peter Grønn Prior for et meget informativt og velformidlet oplæg samt den efterfølgende rundvisning på Autismecenter Midtjylland Hagelskærvej.

Taget til efterretning.

### **Behandlingsforløb**

Handicaprådet den 3. juni 2026

### **Indstilling**

Socialchefen indstiller, at

- Handicaprådet tager orienteringen til efterretning.

### **Sagsfremstilling**

Handicaprådet afholder den 3. juni 2026 rådets møde på Autismecenter Midtjylland.

Peter Grønn Prior, centerleder Autismecenter Midtjylland deltager med oplæg på mødet.

### **Bilag**

Præsentation\_Handicaprådet2026.pptx

## **Punkt 3: Introduktion til Sundhed og Ældre**

27.69.48-P35-12-25

### **Beslutning**

Sundheds- og Ældrechef Kirsten Vinther Kofod Løgsted deltog med et oplæg om Sundheds- og Ældreområdet. I den forbindelse gav hun en introduktion til undersøgelsen "*Hvordan har du det?*" og de perspektiver, som undersøgelsens resultater kan bidrage med i arbejdet med borgernes sundhed og trivsel.

Handicaprådet takkede Kirsten Vinther Kofod Løgsted for hendes besøg og for en informativ præsentation af området samt introduktionen til "*Hvordan har du det?*".

### **Behandlingsforløb**

Handicaprådet 3. juni 2026

### **Indstilling**

Formandskabet indstiller, at

- Handicaprådet tager orienteringen til efterretning.

### **Sagsfremstilling**

Handicaprådet har besluttet på forrige møde løbende at invitere kommunens forskellige fagområder til rådsmøder med henblik på at styrke rådets kendskab til områdernes opgaver, aktuelle indsatser og udviklingstendenser.

På Handicaprådets møde den 3. juni 2026 deltager Sundheds- og Ældrechef Kirsten Vinther Kofod Løgsted.

Formålet med besøget er at give Handicaprådet en introduktion til Sundhed og Ældre, herunder indsigt i centrale opgaver, aktuelle temaer og relevante indsatser på området.

Oplægget vil desuden indeholde en kort gennemgang af hovedpointerne fra den netop offentliggjorte undersøgelse "*Hvordan har du det?*".

Besøget indgår som led i Handicaprådets arbejde med at opbygge et bredere kendskab til kommunens fagområder og styrke dialogen mellem rådet og forvaltningen.

### **Bilag**

Oplæg Sundheds- og Ældreafdelingen - Handicaprådet 3. juni 2026.pptx

## **Punkt 4: Lukket: Valg af modtager til Handicapprisen 2026**

27.69.48-A00-1-26

## **Punkt 5: Lukket: Høring af kravspecifikationer på aktivitets-, støtte- og arbejdsstole**

27.69.48-P35-2-26

## Punkt 6: Årlig rapportering om udvikling i antallet af underretninger (E)

27.00.00-A00-19-18

### Beslutning

Taget til efterretning.

### Behandlingsforløb

Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget 6. maj 2026

Handicaprådet 3. juni 2026

### Tidligere udvalgsbeslutninger

#### Beslutning fra Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget, den 6. maj 2026, punkt 11:

Taget til efterretning.

### Indstilling

Direktøren for Børne- og Fællesskabsområdet indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning.

### Sagsfremstilling

#### Årlig rapportering om udviklingen i antallet af underretninger i Ikast-Brande Kommune

Ikast-Brande Kommune monitorerer løbende udviklingen i antallet af underretninger med henblik på at vurdere, om der er tilstrækkelig opmærksomhed på mulighed for - og pligten til - at give kommunen besked om børn og unge, der ikke trives.

En underretning er en henvendelse om en bekymring for et barns trivsel og udvikling. En underretning kan både komme fra en fagperson eller fra en privat borger. Der er ingen formkrav til underretninger, og underretninger kan gives til kommunen både skriftligt og mundtligt.

Underretningspligten er forankret i barnets lov § 132 - § 135.

Både nationalt og lokalt er der en vedvarende opmærksomhed på tidlig opsporing og tidlig indsats i forhold til børn og unge, som ikke trives. I den sammenhæng spiller underretninger en central rolle.

#### Udviklingen i antallet af underretninger i Ikast-Brande Kommune:

| Afsender:  | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|--|------|------|------|------|------|------|
| Skoler og dagtilbud  | 209  | 227  | 286  | 252  | 176  | 249  |
| Tværkommunale myndigheder og andre afdelinger i Ikast-Brande | 50   | 61   | 131  | 176  | 159  | 126  |
| Privatpersoner og anonyme                                    | 117  | 99   | 113  | 261  | 201  | 193  |
| Andre (læge, sygehus, politi, krisecenter mv.)               | 517  | 507  | 522  | 506  | 527  | 625  |

|        |     |     |      |       |      |      |
|--------|-----|-----|------|-------|------|------|
| I alt: | 893 | 894 | 1052 | 1195* | 1063 | 1193 |
|--------|-----|-----|------|-------|------|------|

\*Tallet for 2023 er sandsynligvis højere end det reelle antal underretninger pga. en u hensigtsmæssig registreringspraksis, hvor visse henvendelser blev registreret som underretninger ved en fejl. Dette har alene været en administrativ udfordring, og det har ikke medført udfordringer i forhold til at tilbyde støtte til børn og familier.

Tallene dækker over det samlede antal underretninger. Det drejer sig både om underretninger i nye sager og igangværende sager. Desuden er det vigtigt at vide, at der kan være flere underretninger omkring det samme barn. Der er ikke medtaget sager, hvor forældre selv henvender sig for at få hjælp.

Ikast-Brande Kommune oplever en stigning i antallet af underretninger på 12% fra 2024-2025. Danmarks Statistik har endnu ikke frigivet tallene fra 2025, men de foregående år har man på landsplan set stigning i antallet af underretninger hvert år. Kommunens tal vil blive holdt op imod de nationale tal, når disse foreligger, og afdelingen vil her vurdere, om det giver anledning til særskilte tiltag.

Stigningen er særlig stor i kategorien "skoler og dagtilbud" - her ses en stigning på 41%. Afdelingen kan ikke umiddelbart forklare stigningen, men er bevidste om, at der er et stigende antal børn og unge, der angiver at have psykisk mistrivsel (dokumenteret gennem flere undersøgelser - blandt andet: <https://www.sst.dk/udgivelser/2024/danskernes-sundhed-den-nationale-sundhedsprofil-midtvajsundersoegelsen-2023-centrale-udfordringer>). Der kan også være en større opmærksomhed på at underrette om børn og unge i kølvandet på at dette har været drøftet mere hyppigt i organisationen.

Oplevelsen i Børne- og Familieafdelingen er, at der kommer flere underretninger om mistanke om vold og overgreb mod børn, og at den type af underretninger i dag fylder mere end for få år siden - dette forklarer dog kun en mindre del af stigningen. Desuden rettes opmærksomheden på, at antallet af aktive sager i Børne- og Familieafdelingen ikke stiger. Det kan betyde, at der er en del af underretningerne, som ikke fører til yderligere undersøgelse og indsats - eller at flere kan hjælpes i tidlige indsatser (fx forældrekurser). Antallet af underretninger har ikke en direkte sammenhæng med om børn og unge i Ikast-Brande Kommune har fået et større behov for hjælp og støtte. Når tallet stiger kan det være et udtryk for, at flere har brug for støtte, men det kan også være et udtryk for en større opmærksomhed på underretningspligten. Omvendt kan et fald i antallet af underretninger også være et udtryk for, at fagprofessionelle og borgere ikke er så opmærksomme på underretningspligten. Børne- og Familieafdelingen har løbende opmærksomhed på udviklingen i antallet af underretninger, og vurderer løbende om Ikast-Brande Kommune følger den tendens, som ses på landsniveau, samt hvad årsager kan være, til de stigninger vi ser.

Afdelingsledergruppen vil drøfte årets statistik og på den baggrund vurdere, om det kalder på særskilt tiltag.

## Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

## **Punkt 7: Årlig rapportering om udvikling i sagsafgørelser (E)**

27.00.00-A00-17-18

### **Beslutning**

Taget til efterretning.

### **Behandlingsforløb**

Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget 6. maj 2026

Handicaprådet 3. juni 2026

### **Tidligere udvalgsbeslutninger**

#### **Beslutning fra Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget, den 6. maj 2026, punkt 12:**

Taget til efterretning.

### **Indstilling**

Direktøren for Børne- og Fællesskabsområdet indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning.

### **Sagsfremstilling**

#### **Baggrund:**

Hermed følger den årlige rapportering om udviklingen i sagsafgørelser inden for: Anbringelser (med eller uden samtykke), forebyggelse og børnehandicap.

Afrapportering sker i form af:

Oversigt over udviklingen i samlet antal aktive sager i de tre afdelinger, der arbejder med barnets lovs område: Forebyggelse - Børn og Unge, Familierådgivningen og Familiehuset.

Oversigt over udviklingen i hvor mange familier, der modtager de fire typer af ydelser, samt udgifter forbundet hermed:

- anbringelse
- forebyggende foranstaltning
- tabt arbejdsfortjeneste
- kompensationsydelse i forbindelse med handicappet barn

OBS: Tallene i tabellerne er opgjort i løbende priser (det vil sige, at eventuelle udgiftsstigninger også kan afspejle fx inflation).

#### **Samlet antal aktive sager i Familierådgivningen, Familiehuset og Forebyggelse Børn og Unge**

Aktive sager omhandler sager, hvor der afklares, hvorvidt barnet og familien skal tilbydes støtte eller behandling efter barnets lov, eller hvor barnet og familien allerede modtager støtte eller behandling. Desuden er det sager med bevilling af kompensation for tabt arbejdsfortjeneste eller dækning af merudgifter (i forbindelse med barnets lidelse/handicap) samt sager om socialpædagogisk friplads.

Tabel 1: Udviklingen i antal aktive sager i Familierådgivningen, Familiehuset og Forebyggelse Børn og Unge

| Årstal      | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 |
|-------------|------|------|------|------|------|------|
| Antal sager | 737  | 716  | 777  | 749  | 754  | 715  |

Der tælles antal ”børnesager” – én sag pr. barn.

I 2026 er tallene opgjort ved at tælle sagstypen ”Barnets sag” i Forebyggelse Børn og Unge, Familierådgivningen og Familiehuset.

Tabel 1 angiver antallet af aktive sager i de afdelinger, som arbejder efter barnets lov. Antallet af sager er opgjort på en udvalgt dag i året. Det vurderes, at det giver et sikkert billede af, hvor mange løbende sager der er. Fra 2025-2026 ses et mindre fald i antallet af aktive sager. Børne- og Familieafdelingen vurderer, at det blot er udtryk for almindelig variation - antallet af aktive sager varierer en anelse hen over året.

## Oversigt over udviklingen i hvor mange familier, der modtager de fire typer af ydelser og udgifter forbundet hermed:

### 1. Anbringelser

Anbringelser omhandler børn, der er anbragt i familiepleje, på børne- og ungehjem, kostskoler og efterskoler, sikrede døgninstitutioner, døgninstitutioner for børn og unge med sociale problemer samt døgninstitutioner for børn og unge med handicap.

Tabel 2: Udvikling i antal anbragte børn mellem 0-17 år:

| Årstal                    | 2021           | 2022           | 2023           | 2024           | 2025           |
|---------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Antal helårsanbringelser* | 94,41          | 88,86          | 86,36          | 79,91          | 77,00          |
| Regnskabstal              | 49.066.845 kr. | 47.776.958 kr. | 49.097.576 kr. | 50.763.102 kr. | 53.920.715 kr. |

\*Tallet opgjort som antal helårspersoner.

\*\*Budgettal for 2026

Tallene dækker over antallet af anbragte børn, som Ikast-Brande Kommune betaler for. Både hvor Ikast-Brande Kommune alene er betalingskommune samt de sager, hvor Ikast-Brande Kommune både er handle- og betalingskommune.

Som det fremgår af tabel 2 er antallet af anbringelser faldet over årene, mens udgiften er steget (der er dog ikke taget højde for inflation). Det skyldes flere faktorer. For det første er der ikke en direkte proportional sammenhæng mellem udgifterne til anbragte børn og antallet af anbragte børn. Desuden vurderer Børne- og Familieafdelingen, at man ser effekten af en styrket forebyggende indsats - det vil sige, at der i dag er børn, som hjælpes af en forebyggende indsats i stedet for anbringelse. Prisen for en anbringelse varierer meget alt efter barnets behov for støtte og behandling.

Specifikt i forhold til 2025, så er der dette år ekstraordinært afholdt udgifter for tre års anbringelse i to sager - hvis dette ikke var sket, så ville vi have set et fald i udgifterne til anbringelser i 2025.

### 2. Forebyggende foranstaltninger

Forebyggende foranstaltninger omfatter: Åben anonym rådgivning, tidlige indsatser, praktisk, pædagogisk støtte i hjemmet, familiebehandling, døgnophold for familier med børn, aflastningsordninger, rådgivnings- eller kontaktpersonsordninger, samt praktikophold for unge hos en arbejdsgiver med mere.

På området for forebyggende foranstaltninger opererer Børne- og Familieområdet med en rammebevilling. En rammebevilling er en økonomisk bevilling, hvor en afdeling har en ramme til at løse de opgaver, der er indenfor en bestemt målgruppe. Der laves ikke opgørelse over antallet af sager indenfor rammebevillingen.

Tabel 3: Udgifter til forebyggende foranstaltninger:

| År           | 2021           | 2022           | 2023           | 2024           | 2025           |
|--------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Regnskabstal | 38.529.701 kr. | 39.184.695 kr. | 40.142.814 kr. | 45.314.365 kr. | 46.434.877 kr. |

Tabel 3 viser udviklingen i udgifter til forebyggende foranstaltninger over de seneste fem år. Børne- og Familieafdelingen vurderer, at udgifterne til forebyggende foranstaltninger ligger relativt stabilt. I 2024 blev der tilført ekstra midler i forbindelse med implementeringen af barnets lov.

### 3. Tabt arbejdsfortjeneste

Familier med handicappede eller langvarigt syge børn kan søge om kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, jf. barnets lov § 87.

Tabel 4: Udviklingen i antal familier, som modtager kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, gennemsnitlig udgift pr. sag samt regnskabstal:

|                                    | 2021          | 2022           | 2023           | 2024           | 2025           |
|------------------------------------|---------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Antal sager (gennemsnit pr. måned) | 55,08         | 51,17          | 53,08          | 69,25          | 62,42          |
| Gennemsnitlig udgift pr. sag       | 14.372 kr.    | 16.947 kr.     | 20.790 kr.     | 18.573 kr.     | 20.382 kr.     |
| Regnskabstal*                      | 9.463.823 kr. | 10.234.571 kr. | 13.205.615 kr. | 15.682.727 kr. | 15.267.175 kr. |

\*Bemærk: Beløbene er bruttobeløb. Staten yder 50 % statsrefusion.

Tabel 4 viser antallet af sager med bevilling af tabt arbejdsfortjeneste opgjort som et gennemsnitligt sagstal og udgift pr. måned set over året. Der er ikke nogen direkte proportional sammenhæng mellem antal sager og den gennemsnitlige udgift pr. sag, da tallene dækker over store individuelle forskelle (afhængig af forældrenes behov for kompensation). Børne- og Familieafdelingen har, ligesom resten af landet, et skærpet fokus på behandlingen af sager om tabt arbejdsfortjeneste. Både i forhold til, hvordan vi kan sikre hurtig og korrekt sagsbehandling - men også, hvordan vi kan finde bæredygtige løsninger for børn og familier, så børnene kan deltage i deres naturlige fællesskaber i skoler og dagtilbud i størst muligt omfang.

### 4. Kompensationsydelse (tidligere merudgifter)

Familier med handicappede eller langvarigt syge børn kan søge om at få dækket kompensationsberettigede udgifter ved forsørgelsen af barnet i hjemmet, jf. barnets lov § 86.

Tabel 5: Udvikling i antal familier som modtager kompensationsydelse, udviklingen i gennemsnitlig udgift pr. sag samt regnskabstal:

|  | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|--|------|------|------|------|------|
|  |      |      |      |      |      |

|  |                  |                  |                  |                  |                  |
|--|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Antal sager<br>(gennemsnit pr.<br>måned)     | 106              | 114              | 118              | 112              | 103              |
| Gennemsnitlig<br>udgift pr. sag pr.<br>måned | 1611 kr.         | 1443 kr.         | 1861 kr.         | 1984 kr.         | 1.935 kr.        |
| Regnskabstal*                                | 2.043.356<br>kr. | 1.957.980<br>kr. | 2.628.597<br>kr. | 2.666.195<br>kr. | 2.391.559<br>kr. |

\*Bemærk: Beløbene er bruttobeløb. Staten yder 50 % statsrefusion.

Tabel 5 viser antallet af sager med bevilling af kompensationsydelse opgjort som et gennemsnitligt sagstal og udgift per måned set over året. Der er ikke nogen sammenhæng mellem antallet af familier som modtager kompensationsydelse og kommunens samlede udgifter på området, da det er meget forskelligt fra familie til familie, hvor mange kompensationsberettigede der er. Kompensationsberettigede udgifter kan eksempelvis være medicin, diætkost, transport til og fra sygehus/behandlinger, specialbeklædning med videre. Børne- og Familieafdelingen vurderer, at udviklingen af modtagere af kompensationsydelse er inden for det forventede.

### **Budgetmæssige konsekvenser**

Ingen.

## **Punkt 8: Resultater - Analyse af årsager til stigende brug af efterspørgselspuljen (D)**

85.02.00-A00-2-25

### **Beslutning**

Taget til efterretning.

### **Behandlingsforløb**

Handicaprådet 3. juni 2026

### **Indstilling**

Socialchefen indstiller, at:

- orientering om sidste års resultater af analysen af årsager til stigende brug af efterspørgselspuljen tages til efterretning

### **Sagsfremstilling**

D. 9. oktober 2025 blev Handicaprådet præsenteret for resultaterne af analysen af årsagerne til et stigende brug af efterspørgselspuljen. Siden da er der kommet nye medlemmer i Handicaprådet hvorfor sagen fra oktober præsenteres på nærværende møde igen.

Ikast-Brande Kommune har gennem en årrække oplevet en stigning i brug af efterspørgselspuljen på voksensocialområdet. Efterspørgselspuljen sikrer, at unge mellem 18 og 23 år får den nødvendige støtte ved overgangen fra børne- til voksenområdet. Puljen fastsættes årligt og frigives først som vedvarende midler, når der opstår et konkret behov hos en ung, der tilgår voksenområdet. Denne stigning ses også på landsplan, og forventes at fortsætte. Det er derfor vigtigt, at få belyst, hvilke handlemuligheder Ikast-Brande Kommune har, for at sikre, at der fortsat gives den korrekte støtte og hjælp og dette gøres omkostningseffektivt. Byrådet besluttede derfor i forbindelse med vedtagelse af budget 2025-2029, at afsætte 250.000 kr. til en analyse. Formålet var at belyse årsagerne til stigningen i udgifterne og pege på mulige løsninger.

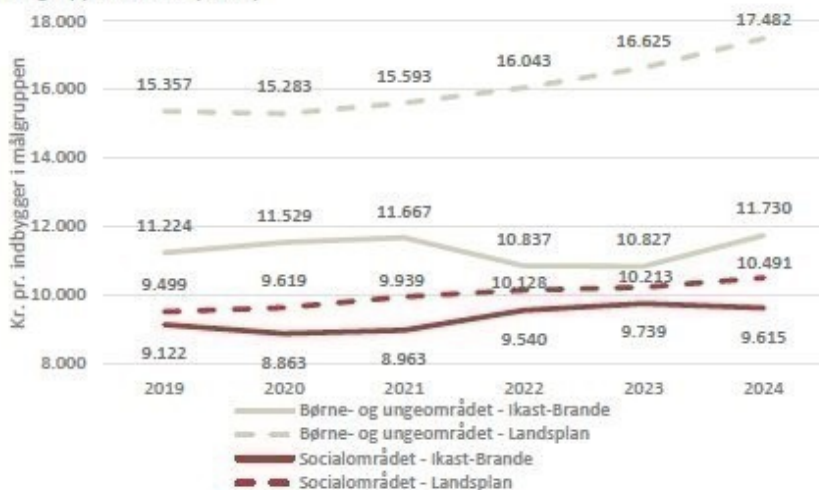
Der er i 2025 gennemført en mindre og afgrænset analyse. Det medfører at der er en række områder i tilknytning til de stigende udgifter på området, der ikke er belyst. Det betyder at der kan være andre og flere forklaringer (og handleveje) end dem, der præsenteres med analysen.

Med denne sag gives en kort opsummering af analysens resultater. På fagudvalgsmøderne fremlægges resultaterne mundtligt af Carelink og Index100, ligesom udvalgene vil blive præsenteret for en planlagt proces for det videre arbejde med analysens anbefalinger. Herefter behandles punktet på Økonomi- og Planudvalget 30. september 2025 samt på Byrådets møde 6. oktober 2025. Carelink og Index100 deltager på Byrådets åbne time, hvor der vil blive givet en gennemgang af analysens resultater, samt være mulighed for at stille spørgsmål.

### **Resultater fra analysen**

Analysen viser, at både Børn- og Ungeområdet samt Socialafdelingen i Ikast-Brande Kommune samlet set har en solid udgiftsstyring. Udgiftsstigningerne er lavere end på landsplan, og udgifterne ligger generelt et godt stykke under landsgennemsnittet.

Figur 1. Udviklingen i udgifterne på Socialområdet, samt Børne- og Ungeområdet (opgjort som udgifter pr. indbygger i målgruppen - Faste priser)



Note: Udgifterne er opgjort pr. 0-17-årig på Børne- og ungeområdet hhv. pr. 18-66-årig på Socialområdet. Udgifterne er opgjort ekskl. refusion for særligt dyre enkeltsager (SDE). Medregnes refusion for SDE vil der være tale om et svagt udgiftsfaid på de to områder i Ikast-Brande.

I nedenstående er analysens hovedspørgsmål fra kommissoriet koblet direkte til rapportens anbefalinger for at tydeliggøre, hvilke indsatser analysen peger på i forhold til de konkrete problemstillinger.

Kommissoriets analysespørgsmål;

- Hvilke indsatser anvendes midlerne til, og anvendes de hensigtsmæssigt på voksenområdet og børne- og ungeområdet?
  - Dette adresseres i anbefaling 4, 5 og 6.
- Kan der identificeres årsager til udgiftsstigninger? Er målgruppens kompleksitet stigende?
  - Sidstnævnte er Ikke entydigt afdækket, men alle anbefalinger rummer nogle muligheder for at arbejde med nedbringelse af udgifterne.
- Skyldes den eventuelt stigende kompleksitet, at der har manglet specialiserede eller almene indsatser tidligere i de unges liv?
  - Dette adresseres i anbefaling 2 og 3
- Opleves et stigende pres fra borgere og pårørende, og er der noget i den måde, som dialogen med borgere og pårørende foregår på, som skaber dette eventuelt øgede pres?
  - Dette adresseres i anbefaling 7

I nedenstående fremgår rapportens 7 hovedanbefalinger til handlinger. Der gøres opmærksom på, at der sideløbende med gennemførelsen af analysen er iværksat flere tiltag internt i kommunen, og at effekten af disse tiltag endnu ikke er fuldt realiseret.

Det har endvidere været drøftet, om der kan være andre forklaringer på de stigende udgifter, f.eks. om serviceniveauet på voksenområdet er for højt, købsmønstret i forhold til interne/eksterne tilbud, opfølgingspraksis på voksenområdet m.v. Disse områder er ikke blevet analyseret, bl.a. fordi dele af disse områder er blevet ændret samtidig med, at analysen har pågået.

### Opsummering af 7 hovedanbefalinger:

#### 1. Udvikling af strategi og fælles faglig ramme på tværs af ungeområdet (Fælles)

Der anbefales et fælles afsæt, der er retningsgivende på tværs af udvalg og direktorområder. Det bør være tydeligt i hele organisationen, hvilke fælles mål der er på ungeområdet (på tværs af Børne- og ungeområdet, Voksensocial og Beskæftigelse), samt hvilke opgaver og ansvar det indebærer i praksis.

#### 2. Flere tilbud til og klarhed om indsatsen for de 15-17-årige (Børn og Ungeområdet samt Beskæftigelsesområdet).

Analysen peger på udfordringer for unge i alderen 15-17 år, der står uden for skole, uddannelse og beskæftigelse. Samarbejdet om målgruppen fungerer overordnet godt, men det er vanskeligt at finde nye løsninger, når de kræver finansiering. Aktørfeltet er bredt, og hvis den unge ikke har en sag i Familierådgivningen, er det uklart, hvem der

har ansvaret for at motivere og støtte. Tilbudsviften til de 15-17-årige kan med fordel udbygges.

### **3. Fokus på det langsigtede perspektiv i Familierådgivningen samt samarbejde med Undervisning (Børn og Ungeområdet)**

Det anbefales, at børne- og ungerådgiverne arbejder med et mere langsigtet perspektiv, der understøtter livsduelighed og selvstændighed efter det 18. år. Dette perspektiv hænger sammen med afdelingens fokus på relationel velfærd og et styrket borgerperspektiv. Der bør desuden ses nærmere på snitfladen mellem skole og Familierådgivningen for at kunne støtte unge tidligere, især de elever, der har udfordringer både fagligt, socialt og personligt. En målgruppe som er i vækst.

### **4. Styrk den recovery-orienterede rehabiliterende tilgang på voksenområdet (Socialafdelingen)**

Organisationen bør have de nødvendige kompetencer til at arbejde systematisk med en recovery-orienteret rehabiliterende tilgang. VUM 2.0 bør gennemgås med fokus på, hvordan borgernes ønsker og mål bedst understøttes i sagsarbejdet.

### **5. Ny organisering i myndighedsarbejdet i Socialafdelingen (Socialafdelingen)**

Analysen peger på, at en allerede igangsat proces om at organisere sagsbehandlerens arbejde i myndighedsarbejdet, er den rette vej at gå. Dette indebærer bl.a., at borgerne fremover skal have samme sagsbehandler gennem hele forløbet, så de oplever kontinuitet og så der samtidig sikres systematik i opfølgningen fra behov og bestilling til indsats, pris og progression.

### **6. Gør det nemt at komme ind og ud af kommunen og op og ned ad indsatsrampen (Socialafdelingen)**

Styrk fleksibilitet i indsatser og let adgang til hjælp. Analysen peger på, at den allerede planlagte omlægning af bostøtteindsatsen i Socialpsykiatrien vil være gavnlig for styringen af udgifterne på voksensocialområdet. Den planlagte ændring går ud på at skabe en hurtigere indgang til bostøtte med fokus på kortvarige og mindre indgribende indsatser med afsæt i en recovery-orienteret tilgang. Analysen peger på, at der har manglet tilbud i den "lette" ende af indsatsrampen, og at tilbudsviften på forebyggende tilbud derfor bør udvides.

### **7. Styrk kompetencer til borger- og pårørendesamarbejde (Fælles)**

Den gode dialog om borger- og pårørendesamarbejde bør fastholdes. Samtidig anbefales det at have vedvarende fokus på rådgivernes kompetencer og på nye veje til inddragelse af børn, unge, familier og borgere.

## **Administrationens bemærkninger**

Administrationen finder at der fra Carelinkgruppen er givet flere konkrete og brugbare anbefalinger til det videre arbejde i Ikast-Brande Kommune. Administrationen er samtidig bevidst om, at de syv præsenterede anbefalinger ikke kan stå alene som svar på udfordringerne i forhold til et stigende pres på det specialiserede voksensocialområde jf. bemærkningerne om analysens valgte genstandsfelt nævnt tidligere.

### **Den videre proces**

Analysens resultater blev præsenteret for Arbejdsmarkeds-, Psykiatri- og Handicapudvalget samt Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget den 24. september 2025.

Herefter blev sagen behandlet på Økonomi- og Planudvalget 30. september 2025 samt på Byrådets møde d.6 oktober 2025. Carelink og Index100 fremlagde resultaterne på byrådets time den 6. oktober 2025 sammen med en præsentation af de tematikker, administrationen vurderede, at der kunne udarbejdes en konkret handleplan for.

Den endelige handleplan vil blive forelagt udvalgene i 2026.

### **Historik**

I forbindelse med budget 2025-2029 besluttede Byrådet at afsætte 250.000 kr. fra Byrådets anlægspulje til en analyse af årsagerne til stigningen i brug af efterspørgselspuljen på socialområdet.

Siden 2019 år er puljen blevet brugt fuldt ud på grund af stigninger i indsatserne for de yngste borgere på voksenområdet. Ligesom der i flere år er givet merbevillinger. I 2023 blev der givet en merbevilling på 1,3 mio. kr. Tendensen til stigende udgifter har kunnet ses i de fleste af landets øvrige kommuner gennem en del år, og nu er den også kommet til Ikast-Brande.

Oversigt over efterspørgselspuljens størrelse, frigivelse mm. (2014-2025)

| Efterspørgselspulje (t.kr.)           | 2014  | 2015  | 2016  | 2017  | 2018  | 2019  | 2020* | 2021* | 2022** | 2023  | 2024  | 2025  |
|---------------------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|--------|-------|-------|-------|
| Efterspørgselspulje ved budgetlægning | 6.034 | 1.173 | 6.471 | 9.501 | 5.618 | 2.947 | 1.077 | 2.155 | 3.762  | 8.832 | 8.215 | 7.436 |
| Frigivet fra efterspørgselspuljen     | 6.034 | 1.173 | 2.857 | 7.264 | 4.662 | 2.947 | 1.077 | 2.155 | 3.762  | 8.832 | 8.215 | ?     |
| Rest tilbageført til kassen           | 0     | 0     | 3.614 | 2.237 | 956   | 0     | 0     | 0     | 0      | 0     | 0     | ?     |
| Merbevilling                          |       |       | -     | -     | -     | 679   | 907   | 2.655 | 1.450  | 1.254 | 4.654 | ?     |

\*I 2020 og 2021 var det i budgetlægningen og i udmøntningen kun tilladt at tage 50 % af behovet med jvf. De økonomiske principper. (dvs. udgifterne var højere end hvad tabellen viser, da området selv måtte finde de resterende midler.)

\*\*I 2022 var der stadig kun medtaget 50 % af efterspørgselspuljen ved budgetlægningen, men ved budgetforliget fik området tildelt yderligere 1.327.000 kr. Dvs. at den samlede pulje i 2022 reelt var på 3.762.000 kr.

Efterspørgselspuljen er en pulje, som sikrer, at unge mellem 18 og 23 år får den støtte, de har brug for, når de går fra børne- til voksenområdet. Hvert år vurderes udgiftsstørrelsen på kommende borgere til fastsættelse af efterspørgselspuljens størrelse. Den vurderes og justeres således hvert år i samarbejde mellem børneområdet og UU, så den følger både forventede og reelle udgifter frem til den unges 24-års fødselsdag. Midlerne frigives først, når en ung faktisk får behov for eksempelvis et botilbud eller tilsvarende.

Den 16. december 2024 godkendte Byrådet et kommissorium for analysen. Administrationen orienterede den 5. marts 2025 på mødet i Arbejdsmarkeds-, Psykiatri- og Handicapudvalget og på det efterfølgende dialogmøde i Byrådet om, at Carelinkgruppen og Index100 var valgt som leverandører af analysen. Kommissoriet for opgaven lagde op til en bred afdækning med både kvantitative og kvalitative data, og en undersøgelse af følgende undersøgelsesspørgsmål:

- Hvilke indsatser midlerne anvendes til, og anvendes de hensigtsmæssigt på voksenområdet og børne- og ungeområdet?
- Kan der identificeres årsager til udgiftsstigninger? Er målgruppens kompleksitet stigende?
- Skyldes den eventuelt stigende kompleksitet, at der har manglet specialiserede eller almene indsatser tidligere i de unges liv?
- Opleves et stigende pres fra borgere og pårørende, og er der noget i den måde, som dialogen med borgere og pårørende foregår på, som skaber dette eventuelt øgede pres?

På Byrådets møde d.28. april 2025 blev midlerne til analysen frigivet, så analysen kunne igangsættes. Det blev på dette tidspunkt forventet, at analysens konklusioner kunne præsenteres for Byrådet i juni 2025, dog med forbehold for den konkrete proces. Det har ikke været muligt at udarbejde en fyldestgørende analyse af tilstrækkelig kvalitet inden for den oprindelige tidsramme, hvorfor fristen blev forlænget til oktober 2025.

## Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

## Bilag

Bilag 2\_Pixi\_Årsager til stigning i brug af efterspørgselspuljen\_

Bilag 1 Kommissorium for analyse af årsagerne til stigningen i efterspørgselspuljen

Bilag 3 Afsluttende analyse Årsager til stigende brug af efterspørgselspuljen

## Punkt 9: Orientering til Handicaprådet

27.69.48-P35-12-25

### Beslutning

Der blev orienteret om to budgetønsker, som DH forventer at indsende i forbindelse med den kommende budgetproces. Budgetønskerne vedrører ledsagerkort til Ikast Svømmecenter samt aflastningstilbud på Lysholt.

Eddie orienterede kort om mental trivsel blandt unge og pegede på, at den mentale trivsel i ungdomsårene kan få stor betydning for mulighederne for uddannelse og beskæftigelse senere i livet. Handicaprådet fandt emnet både relevant og interessant og drøftede muligheden for at tage temaet op til en nærmere drøftelse på et kommende møde.

Henrik orienterede om deltagelse i Temadag for kommunale handicapråd, som blev afholdt af Komponent. Både Henrik og Janie deltog i arrangementet. Henrik bemærkede, at der var få eller ingen unge deltagere repræsenteret på temadagen. Samlet set var oplevelsen af dagen dog meget positiv.

Ulla orienterede om indvielsen af Jupitervej. Derudover blev det bemærket, at det bliver spændende at følge den nye minister og de eventuelle initiativer og prioriteringer, der kan få betydning for handicapområdet.

### Behandlingsforløb

Handicaprådet 3. juni 2026

### Indstilling

Formandskabet indstiller, at

- Alle instanser giver en kort orientering om, hvad de er optagede af.
- Drøfter forslag til kommende temadrøftelse.

### Sagsfremstilling

Alle instanser giver en kort orientering om, hvad der rører sig på det pågældende område, af direkte relevans for arbejdet i Handicaprådet. Der lægges op til, at orienteringerne er meget korte og i overskriftsform.

Formen bliver dermed som følger:

- DH Ikast-Brande orienterer om aktuelle temaer.
- Forvaltningen orienterer om aktuelle temaer.
- Politikerne.

### Kommende tema

Formandskabet ønsker følgende rapport drøftet i forbindelse med en eventuelt kommende temadrøftelse omhandlende emnet.

<https://mentalt.org/forskere-fulgte-67-000-unge-og-fandt-et-tydeligt-moenster-blandt-unge-i-baade-trivsel-og-mistrivsel/>

[https://www.sdu.dk/da/sif/ugens\\_tal/ut\\_16\\_mental\\_trivsel\\_i\\_ungdommen\\_kan\\_blive\\_afgoerende\\_for\\_uddannelse\\_og\\_job\\_senere\\_i\\_livet](https://www.sdu.dk/da/sif/ugens_tal/ut_16_mental_trivsel_i_ungdommen_kan_blive_afgoerende_for_uddannelse_og_job_senere_i_livet)

Supplerende materiale er vedhæftet som bilag. Næstformand Eddie Sørensen indleder punktet.

### Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

### Bilag

260518 metal well being.pdf

## **Punkt 10: Evaluering af mødet**

27.69.48-A00-1-24

### **Formanden**

Mødet har været både spændende og inspirerende, og fremhævede særligt de gode oplæg.

### **Øvrige udvalgsmedlemmer**

De øvrige medlemmer tilkendegav ligeledes, at det havde været et positivt møde. Der blev udtrykt tilfredshed med muligheden for at komme ud og besøge de forskellige tilbud, og medlemmerne fremhævede de gode og interessante oplæg samt de indsigter, besøgene gav.

Handicaprådet drøftede muligheden for et besøg på Jupitervej i foråret 2027.

### **Direktør**

.